

A Magyar Köztársaság nevében !

A Nógrád Megyei Bíróság (.....) ügyvéd által képviselt
Kft. (.....) felperesnek-, (.....) ügyvéd által képviselt
(.....) I.r. és (.....) II.r. alperesek ellen 60.000.000,- Ft és
járulékaik megfizetése iránt indított perében meghozta a következő

í t é l e t e t :

Kötelezi a bíróság az alpereseket, hogy a felperes részére 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg 31.606.500,- (Harmincegymillió-hatszázhatyvenöt száz) Ft-ot és ezen összegnek 2002. június 1-től 2004. december 31-ig számított évi 11 % és 2005. január 1-től a kifizetés napjáig számított évi 9,5 % késedelmi kamatát és 509.860,- (Ötszázkilencezer-nyolcszázhatvan) Ft perköltséget.

Ezt meghaladóan a bíróság a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy az állam javára – az adóhatóság külön felhívására – fizessen meg 423.000,- (Négyszázhuszonháromezer) Ft eljárási illetéket.

Az ezt meghaladóan felmerült, az állam által előlegezett eljárási illetéket az állam viseli, egyéb költségüket a felek maguk kötelesek viselni.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye a Fővárosi Ítéltáblához, amely fellebbezést a Nógrád Megyei Bíróságon írásban, 3 példányban kell benyújtani.

A felek a fellebbezési határidő lejárta előtt előterjesztett kérelmükben a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálását kérelmezhetik.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, ha az kizárólag a kamatfizetésre, a perköltség viselésére vagy összegére, a meg nem fizetett illeték megfizetésére, a teljesítési határidőre vagy az ítélet indokolására irányul. A felek kérelmére a megyei bíróság tárgyalást tart.

I n d o k o l á s

A bíróság az eljárás adatai alapján az alábbi tényállást állapította meg:

..... és községek képviselőjében Önkormányzata mint megbízó és a Rt. mint megbízott között-ban, 1997. október 2-án megbízási szerződés jött létre és települések szennyvízcsatornázására és egy közös szennyvíztisztító teleppel történő ellátására vonatkozó engedélyezési tervdokumentáció elkészíttetése tárgyában.

Ennek előzményeként a Rt. 1997. szeptember 16-án kelt, közbeszerzés keretében megvalósuló építési beruházás engedélyezési tervdokumentációinak elkészítésére vonatkozó ajánlattételi felhívására a felperes jogelődje, a Munkaközösség által 1997. szeptember 29-én adott

árajánlat szerint a teljes tervezési (engedélyezési és kiviteli) díj az 1998. évi árszinten várható teljes bruttó beruházási költség, 1.275.000.000,- Ft (melynek megoszlása a két település között: 65 % és 35 %) 2,5 %-a, azaz 31.875.000,- Ft, melyből a az árajánlatban kidolgozott három különböző variáció szerint a felperes a teljes tervezési díjből 12.240.000,- Ft + ÁFA, 9.168.000,- Ft + ÁFA illetőleg 5.980.000,- Ft + ÁFA összegeket számlázott volna a megrendelő felé 1998. januárjában illetőleg februárjában azzal, hogy mindhárom alternatíva alkalmas az 1998. évi céltámogatási valamint azt kiegészítő 1998. évi egyéb pályázatokon való részvételre, valamint a kivitelezőnek – a közbeszerzési törvény előírásait betartva – versenytárgyaláson való kiválasztására.

Ezt követően a Rt. – mint az I.r. alperesi önkormányzat megbízottja - megrendelő és a felperes jogelődje, a Munkaközösség mint tervező a köztük-ban, 1997. október 16-án létrejött, a szerződő felek által-ban, 1997. október 21-én aláírt véleményeltérési nyilatkozattal együtt érvényes Sze-2560/97. számú tervezési szerződésben megállapodtak abban, hogy a felperes jogelődje elkészíti a és községek szennyvíz-elvezetése és tisztítása tárgyú ajánlati felhívási dokumentációt 12 + 4 példányban közbeszerzési eljárásra, az 1/1996. (II.7.) KTM sz. rendeletben meghatározott tartalommal, a tárgybani beruházás kivitelezésére megjelenő közbeszerzési felhívást megelőző 5. munkanapos határidővel. A 16 példányból 4 példány építményenként és azon belül munkanemenkénti részletezettségű költségbecsléssel kerül dokumentálásra.

A tervezőt a munka elvégzéséért 5.000.000,- Ft + ÁFA = 6.250.000,- Ft tervezési díj illeti meg, amely a teljes tervezési költség Mérnöki Kamara által

ajánlott díjtételének (Elvi engedélyes terv + Engedélyes terv + Ajánlattételi műszaki dokumentáció + Kiviteli terv) 16,3 %-a.

A szerződés szerint a szerződő felek megállapodtak abban, hogy az ajánlati felhívás dokumentációit csak a beruházás kivitelezőjének közbeszerzési eljárás keretén belüli kiválasztására használhatja fel a megrendelő, és a megrendelő kötelezi magát, hogy a vállalkozó szellemi termékének számító tárgybani tervdokumentációkat ezen túlmenően harmadik fél számára nem adhatja át.

A szerződésben rögzítésre került továbbá, hogy a tervező által szállított dokumentációban foglalt műszaki megoldás a tervező szellemi terméke, azt a megrendelő csak a szerződésben foglalt cél megvalósítására használhatja fel, s ezt a tényt a közbeszerzési felhívásban a pályázók tudomására hozza. Ennek megszegése kártérítési kötelezettséget von maga után.

A szerződés és annak részét képező véleményeltérési nyilatkozat értelmében a tervezési díj összegéről kiállításra kerülő számla a kivitelezés legalább 20 %-os készülségi fokának igazolását követő 8 munkanapon belül, 5 példányban kerül benyújtásra. A felek ezen igazolás napján tekintik a szerződést teljesítettnek. A számla vevő rovata az építető Község Önkormányzata nevére kerül kitöltésre, és a számlán feltüntetésre kerül a Rt. lebonyolító neve is.

A megrendelő a számla ellenértékének banki átutalásáról 20 banki napon belül intézkedik.

A tervező késedelmes teljesítés esetén kötbérfelelősséggel tartozik. A kötbér mértéke napi 5.000,- Ft.

A fentiekén túlmenően a szerződésben rögzítésre került, hogy az a komplett kiviteli tervekre és a tervezői művezetésre nem vonatkozik, annak szükségessége esetén a felek külön szerződést kötnek. Erre vonatkozó kötelezettsége a megrendelőnek nincs. Rögzítésre került továbbá az is, hogy a szerződés alapja a Rt. 431-839. sz. ajánlattételi felhívására a GM által 1997. szeptember 29-én adott tervezési ajánlat.

A felperes jogelődje mint tervező és az I.r. alperes megbízottjaként eljáró Rt. mint megrendelő a köztük-ban, 1997. október 16-án létrejött, a szerződő felek által-ban, 1997. október 21-én aláírt véleményeltérési nyilatkozattal együtt érvényes Sze-2561/97. számú tervezési szerződésben megállapodtak abban, hogy a felperes jogelődje elkészíti a és községek szennyvíz-elvezetése és tisztítása tárgyú tervdokumentációkat 6 elvi-engedélyezési valamint 15 létesítési engedélyezési példányban, a 18/1996. (VI.13.) KHVM sz. rendeletben meghatározott tartalommal. A vízjogi létesítési engedélyezési tervdokumentációt a tervező a szakhatósági hozzájárulásokkal, közműüzemeltetői és

egyéb kezelői nyilatkozatokkal, valamint területtulajdonosi hozzájárulásokkal együtt vízjogi létesítési engedélyezésre alkalmas tartalommal dokumentálja illetve nyújtja be engedélyezésre.

Az elvi engedélyezési tervpéldányok szállítási határideje 1997. november 5., elvi vízjogi létesítési engedélyezésre beadva 1997. november 13-án, a terület feletti rendelkezési jog megszerzésének munkarészeit képező dokumentáció szállítási határideje 8 példányban 1998. január 5., a vízjogi létesítési

engedélyezési tervdokumentáció szállítási határideje jogerős vízjogi létesítési engedéllyel együtt dokumentálva 1998. január 20. (15 példányban).

A szerződés szerint a tervezőt a munka elvégzéséért 980.000,- Ft + ÁFA = 1.225.000,- Ft tervezési díj illeti meg, mely a teljes tervezési költség Mérnöki Kamara által ajánlott díjtételének (Elvi engedélyes terv + Engedélyes terv + Ajánlattételi műszaki dokumentáció + Kiviteli terv) 3,2 %-a. A tervezési díjról kiállításra kerülő számla benyújtásának időpontja 1998. február 5. A tervező a számlát 5 példányban küldi meg a megrendelőnek. Annak vevő rovata az építető nevére kerül kitöltésre, míg a számlán lebonyolítóként feltüntetésre kerül a Rt. is. A megrendelő a számla ellenértékének átutalásáról 15 banki napon belül intézkedik.

A szerződő felek megállapodtak abban, hogy a létesítési engedéllyel rendelkező dokumentációkat csak a beruházás megvalósításához szükséges pályázati anyagok elkészítésére használja a megrendelő, aki kötelezi magát, hogy a vállalkozó szellemi termékének számító tárgybani tervdokumentációkat ezen túlmenően harmadik fél számára nem adja ki.

A szerződésben rögzítést nyert továbbá, hogy a tervező által szállított dokumentációban foglalt műszaki megoldás a tervező szellemi terméke, azt a megrendelő csak a szerződésben foglalt cél megvalósítására használhatja fel. Ennek megszegése kártérítési kötelezettséget von maga után.

A szerződésben megállapításra került, hogy a tervező késedelmes teljesítés esetén kötbérfelelősséggel tartozik, a kötbér mértéke napi 3.000,- Ft.

A szerződésben a felek kikötötték, hogy az csak a Sze-2560/1997. számú, a

szerződő felek által a mai napon kötött tervezési szerződéssel együtt érvényes.

Rögzítésre került továbbá az is, hogy a jelen tervezési szerződés alapja a

Rt. 431-839. sz. ajánlattételi felhívására a GM által 1997. szeptember 29-én adott tervezési ajánlat.

A szerződő felek a-ban, 1997. november 13-án kelt 1. számú tervezési szerződés módosítással az Sze-2561/97. számú szerződésüket akként módosították, hogy mivel az ajánlattételi felhívással ellentétben a települési alaptérképet a megrendelő a kért határidőre nem tudta biztosítani, így – szóbeli megegyezés alapján – a tervező a saját költségére a földhivataltól azt megvásárolta, annak a szerződésmódosításhoz másolatban csatolt Nr.312355 és Nr. 312370 számú számlákban foglalt költségével a tervező jogosult a tervezési díjat megnövelni. Erre figyelemmel a tervezőt a szerződés 1. pontjában megjelölt munka elvégzéséért 1.039.800,- Ft + ÁFA =1.299.750,- Ft tervezési díj illeti meg. A szerződés egyéb pontjai változatlanok maradnak.

..... és községek önkormányzatai-on, 1998. január 27-én kötött írásbeli szerződéseikben abban állapodtak meg, hogy a-..... szennyvíztisztító telep valamint szennyvízcsatorna-hálózat létesítését közös beruházásban valósítják meg, egyúttal megbízták község polgármesterét, hogy a megvalósításhoz szükséges céltámogatás igénylésénél eljárjon és a megvalósítás során a társult önkormányzatokat gesztorként képviselje. Megállapodásaiban rögzítették a közös beruházások egyes településekre eső költségeit.

A fentebb írt, módosított tervezési szerződések alapján a felperes jogelődje által

..... és szennyvízelvezetése vonatkozásában elkészített 256/97. számú tervek szerinti létesítmények megépítésére, valamint a Szolgáltató Kft. mint a felperes jogelődjének alvállalkozója által-..... közös szennyvíztisztító telep vonatkozásában elkészített 1102/97-T. számú tervek szerinti létesítmények megépítésére a Vízügyi Igazgatóság mint I. fokú vízügyi hatóság 1998. január 28-án kelt és ugyanekkor jogerőre emelkedett H.32523/98. és H.32110-3/98. számú határozataival vízjogi létesítési engedélyt adott.

A felperes jogelődje a Rt. részére kiadott,-ban, 1998. szeptember 28-án kelt tervezői hozzájárulással az Sze-2561/97. számú szerződés vonatkozásában hozzájárulását adta ahhoz, hogy és települések szennyvíz-elhelyezése megvalósulási dokumentációjában - melyet más szakértő vagy tervező fog készíteni – a jogerős vízjogi engedéllyel rendelkező 256/97. tervszámú dokumentációját mint egy vázlatot figyelembe vegyék a hozzájárulásban megjelölt két kikötéssel. A tervező ezen hozzájáruló nyilatkozatában kijelentette, hogy az Sze-2561/97. sz. érvényben lévő szerződés 3. pont 4. bek. az 1999. évi céltámogatás igénybejelentéséhez szükséges megvalósíthatósági dokumentáció elkészítésére egyszeri alkalommal, harmadik fél számára a tervek felhasználását engedélyezi. A

..... Rt. köteles a megvalósíthatósági dokumentáció készítőjének jogosultságát a hozzájárulást adó tervező felé írásban igazolni.

A felperes jogelődje és az I.r. alperes képviselőjében eljáró Rt. mint szerződő felek a közöttük létrejött Sze-2561/97. számú tervezési szerződést a-ban, 1998. október 21-én kelt 2. számú tervezési szerződés

módosítással módosították. A szerződésmódosításban rögzítették, hogy annak alapját a szennyvíz-elvezetés vonatkozásában a H.32523/98. míg a szennyvíz-tisztítás vonatkozásában a H.32.110-3/98. sz. jogerős vízjogi létesítési engedélyek képezik, melyek generáltervezője a felperes; és a szerződésmódosítást az önkormányzatok számára az engedélyek kiadása után megjelent 104/1998. (V.22.) Korm. rendelet 1. § (2) és (3) és (4) bekezdése tette szükségessé, mint az 1999. évi céltámogatási pályázat előfeltételét a tervezés vonatkozásában.

Ezen 2. számú tervezési szerződésmódosítás szerint a tervező elkészíti a és szennyvíz-elhelyezése (csatornázás és szennyvíztisztítás) engedélyezési terveit tervdokumentációkat a 2. pont szerinti tartalommal és ütemezéssel.

A szerződés 2. pontjában rögzítésre került, hogy az elvi vízjogi engedélyezési tervdokumentáció engedélyezésre beadása 1997. november 30-i határidővel valamint a vízjogi létesítési engedélyezési tervdokumentáció jogerős engedéllyel dokumentálva 6 pld-ban 1998. január 20-i határidővel teljesítve van.

Megvalósíthatósági tanulmánynak a tervező által a Vízgazdálkodási Tanácshoz szakmai értékelésre történő benyújtásának határidejét 1998. november 1. napjában, a létesítési engedélyezési példányok átadásának határidejét pedig létesítményjegyzék szerinti tervezői költségvetéssel 1999. január 15. napjában határozták meg azzal, hogy a határidő első alkalommal az 1999. évi céltámogatás határidejéhez igazodik, esetleges ismételése esetén a mindenkor céltámogatás beadási határidejét megelőző 15 munkanap.

A közbeszerzési eljárásra alkalmas engedélyezési dokumentációk szállításának

határidejét a tárgybani beruházás közbeszerzési eljárásra meghirdetésének napjában jelölték meg, melyről a megrendelő 30 nappal korábban írásban értesíti a tervezőt.

A szerződésmódosítás 3. pontja szerint a tervezőt az 1. és 2. pontban megjelölt munka elvégzéséért az elnyert céltámogatásról hivatalosan megjelent bruttó beruházási költség 4 %-ának megfelelő bruttó tervezési díj illeti meg, ezen belül a 2.a.) pontban meghatározott tervezési feladat (elvi vízjogi engedélyezési tervdokumentáció engedélyezésre beadva) bruttó tervezési díja 1.299.750,- Ft, mellyel kapcsolatos

tervezési rész-számla benyújtásának határideje 1998. február 5. A szerződésmódosításban a felek rögzítették, hogy ennek teljesítése megtörtént. A felek megállapodtak abban, hogy a létesítési engedéllyel rendelkező dokumentációkat csak a beruházás megvalósításához szükséges pályázati anyagok elkészítésére valamint a kivitelező közbeszerzési eljárás keretében történő kiválasztására használhatja fel a megrendelő. Ezt a közbeszerzési kiírásban a megrendelő köteles megjeleníteni. A megrendelő kötelezi magát, hogy a vállalkozó szellemi termékének számító tárgybani tervdokumentációkat ezen túlmenően harmadik fél számára nem adja át. A felek a szerződést a beruházás megkezdésének napján tekintik teljesítettnek, a tervező szerződésben foglalt teljesítése esetén.

A számla benyújtásának időpontját a beruházás megkezdését követően, a munkaterület átadás-átvételét rögzítő építési napló megnyitását követő 5. munkanapban határozták meg, és megállapították, hogy a számla összege a bruttó beruházási költség bruttó 4 %-a és a résztesítésért kifizetett bruttó 1.299.750,- Ft tervezési díj különbözete.

Rögzítésre került továbbá a szerződésmódosításban is, hogy a szerződésnek nem tárgya a beruházás kiviteli terve, arra a szerződő felek között semmiféle előkötelezettség nem jött létre.

Megállapították továbbá a felek, hogy a szerződésmódosítás aláírásával a közük érvényben lévő Sze-2560. sz. tervezési szerződés kölcsönös megegyezés alapján érvényét veszti.

Az I.r. alperes a fentiek szerinti, megvalósítandó beruházáshoz 1998-ban, 1999-ben, 2000-ben és 2001-ben céltámogatást igényelt, melyhez csatolta a vízügyi hatóság által kiadott vízjogi létesítési engedélyeket. Az alperesek a céltámogatást ezen években nem kapták meg, ezért a beruházást részben önerőből, részben magánvállalkozói befektetésből valósították meg az I.r. alperes mint megrendelő és a Szolgáltatások Kft. mint vállalkozó között 2001. december 28-án létrejött és 2003. október 10-én módosított fővállalkozási szerződés alapján, amely szerződés tárgyát, és községek közös szennyvízcsatorna hálózat és szennyvíztisztító telep építési munkái képezték. A munkaterület átadására 2002. március 11-én került sor.

A tervezési szerződések alapján a létesítési engedélyezési terveket – melyek vonatkozásában a jogerős vízjogi létesítési engedélyek is kiadásra kerültek a vízügyi hatóság által – elkészített felperesi jogelőd részére az 1. sz. szerződésmódosítással

módosított 2561/97. számú szerződés szerint járó 1.299.750,- Ft-on túl további tervezői díj megfizetésére az alperesek által nem került sor.

A felperes újságcikkekből szerzett tudomást a beruházás megvalósulásáról. Ezt követően felhívta az alpereseket a teljesítésre, és mivel a beruházás valós összegéről nem volt tudomása, kalkuláció alapján 45.000.000,- Ft előleg átutalását kérte. Az alperesek választleveleiben foglalt álláspontja az volt, hogy a felperes nem léphet fel tervezői díj követeléssel, mivel egyrészt a beruházás céltámogatás nélkül valósult meg, másrészt a szennyvíztisztító telepre a felperes által készített tervektől alapjaiban eltérő technológia került engedélyeztetésre a kivitelezéshez.

A felperes 2006. február 14-én kereseti kérelmet terjesztett elő az alperesek ellen 60.000.000,- Ft tőke, ezen összegnek 2000. március 10-től a kifizetés napjáig számított évi 11,5 %-os késedelmi kamata és a perköltsége megfizetésére történő kötelezése iránt elsődlegesen tervezői díj jogcímén a Ptk. 408. §-a és 351. §-a alapján, másodlagosan pedig szerzői jogi jogsértésre hivatkozással az 1999. évi LXXVI. törvény 94. § (2) bekezdése alapján kártérítés címén.

Nem vitatva, hogy a tervezett beruházás nem kapott állami céltámogatást, elsődleges kereseti kérelmével kapcsolatosan előadta, hogy a tervezői díj nem sikerdíjként került meghatározásra, a szerződésmódosítással csupán a számla kibocsátásának határideje került elhalasztásra. A bruttó beruházási költséget az újságcikkekből szerzett információi alapján 1.500.000.000,- Ft-ban meghatározva jelölte meg tervezői díj igényét annak 4 %-ában a módosított tervezési szerződés alapján. Hangsúlyozta, hogy a tervezési szerződésben foglalt kötelezettségét teljesítette, jogerős hatósági engedéllyel rendelkező terveit pályázataikhoz az alperesek felhasználták.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték, elsősorban a felek közti jogviszony

hiányára hivatkozással, előadva, hogy a felperesnek a már a keresetlevél benyújtását megelőzően felszámolással jogutód nélkül megszűnt Rt-vel volt szerződéses kapcsolata. Másodsorban hivatkoztak arra is, hogy a felperes tisztában volt azzal, hogy ha eredménytelen lesz a pályázat, akkor díjazás nem illeti meg; azaz a tervezési díj kifizetésének az volt a feltétele, hogy a pályázat eredményes legyen. Hangsúlyozták, hogy a felperes által készített terveket senkinek nem adták át és nincs tudomásuk arról, hogy ezeket a terveket bárki felhasználta volna.

A Nógrád Megyei Bíróság 2009. március 12-én kelt 12.G..... számú ítéletével kötelezte az I. és a II.r. alpereseket, hogy a felperes részére 15 napon belül

egyetemlegesen fizessenek meg tervezői díj címén 60.000.000,- Ft-ot, ennek 2002. március 16-tól a kifizetés napjáig számított évi 11,5 % késedelmi kamatát valamint 900.000,- Ft eljárási illetéket és 3.000.000,- Ft ügyvédi munkadíjat. A 2002. március 16. előtti időszakra vonatkozó késedelmi kamatkövetelés tekintetében a keresetet elutasította.

Ítéletének indokolása szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok eredményeként arra az álláspontra jutott, hogy a felperes a tervezési szerződésben vállalt kötelezettségének eleget tett, az általa elkészített, a vízügyi hatóság által jogerős engedéllyel ellátott tervdokumentációt a megrendelőnek átadta, majd az a Rt. által készített pályázati anyaggal benyújtásra került, és a tervezői díj kifizetése nem volt a céltámogatás elnyeréséhez kötve, az nem sikerdíj jellegű volt. Elfogadta a felperes által a tervezési díj alapjául megjelölt összeget is, amelyre az alperesek érdemi nyilatkozatot nem tettek. Álláspontja szerint ezen összeg a közbeszerzési értesítőben megjelölt beruházási összegre

figyelemmel nem eltúlzott. Mindezekre figyelemmel a Ptk. 408. §-a alapján kötelezte az alpereseket 60.000.000,- Ft tervezői díj megfizetésére. Megállapította, hogy számla kibocsátására az alperesi magatartás miatt nem került sor, ezért késedelmi kamatot is megítélt a felperesnek, melynek időpontját a kereseti kérelemben megjelölttől későbbi időpontban állapította meg. Az alperesek Ptk. 334. §-án alapuló egyetemleges kötelezését azzal indokolta, hogy a per adatiból nem állapítható meg az, hogy a tervezési díj összege a két alperes között hogyan oszlik meg, az alpereseknek e körben egymással kell elszámolniuk.

Az ítélet ellen az alperesek által előterjesztett fellebbezés folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 2009. december 10-én kelt 14.Gf..... számú végzésével az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. A másodfokú eljárás költségét a felperesek vonatkozásában 1.000.000,- Ft-ban, az alperesek vonatkozásában személyenként 500.000,- Ft-ban, míg a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket 900.000,- Ft-ban állapította meg.

Végzésének indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a tervezői díj megfizetése iránt előterjesztett igény elbírálása körében a tényállást helyesen állapította meg, azonban ezen a jogcímen megalapozatlanul marasztalta az alpereseket. A 2. számú tervezési szerződésmódosítás és tanúvallomása alapján ugyanis megállapítható, hogy a felek a szerződésben a tervezői díj kifizetését a Ptk. 228. § (1) bekezdésében meghatározott azon felfüggesztő feltételhez kötötték, hogy az alperesek elnyerik a céltámogatást. Ez a feltétel nem vitásan nem következett be, ezért az e jogcím alapján előterjesztett

felperesi igény megalapozatlan.

A végzés indokolása szerint a felperes keresetét vagylagosan, tervezői díj vagy kártérítés megfizetésére kötelezés iránt terjesztette elő, mely kereseti kérelmek olyan látszólagos keresethalmazatot képeznek, amelyben a feltételesen összekapcsolt kereseti kérelmek egyikéről, mégpedig a másodlagos keresetről a bíróságnak az elsődleges kereseti kérelem elbírálásának függvényében kell döntenie. Amennyiben az elsődleges kereseti kérelmet elutasítja, a másodlagos kereseti kérelmet is el kell bírálnia, ellenkező döntés esetén azonban a másodlagos keresetről már nem kell semmilyen formában határoznia. A másodfokú bíróság megítélése szerint jelen esetben nem vagylagos, hanem eshetőleges kereseti kérelemről van szó, mert a felperes az elsődlegesen kért követelésének elutasítása vagy teljesíthetetlensége esetére feltételesen terjesztett elő másodlagos kereseti kérelmet. Mivel az elsőfokú bíróság a tervezői díj megfizetése iránt előterjesztett elsődleges kereseti kérelemnek helyt adott, nem vizsgálta a szerzői jogi jogsértés alapján előterjesztett felperesi kártérítési igényt, amit a látszólagos keresethalmazatra tekintettel nem is kellett vizsgálnia.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet azonban az elsődleges kereseti kérelem vonatkozásában eltérő jogi álláspontja alapján megváltoztatta és a felperes elsődleges kereseti kérelmét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint elutasította. Figyelemmel azonban arra, hogy az elsőfokú bíróság a másodlagos kereseti kérelmet nem vizsgálta, e körben a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján az ítélet hatályon kívül helyezésének volt helye, az elsődleges kereseti kérelem Pp. 213. § (2) bekezdése alapján részítélettel történő elbírálásának feltételei nem álltak fenn, így az elsődleges kereseti kérelem elbírálására csak a másodfokú

bíróság határozatának indokolási részében volt lehetőség. Ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot kizárólag a másodlagos kereseti kérelem elbírálása körében újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította, amely megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak a szerzői jog alapján előterjesztett felperesi kártérítési igényt kell elbírálnia, amit megelőzően az elsőfokú bíróságnak a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján tájékoztatnia kell a feleket a bizonyításra szoruló tényekről valamint a bizonyítási teherről. A felperes által állított szerzői jogi jogsértés körében a bizonyítási eljárást le kell folytatnia, e körben azt kell vizsgálnia, hogy az alperesek a felperesi állítással egyezően valóban engedély nélkül használták-e fel a terveit a beruházás elkészítésekor.

A Nógrád Megyei Bíróság előtt G.20..... ügyszám alatt indult új eljárásban a felperes kereseti kérelmét annyiban módosította, hogy elsődlegesen szerzői jogi jogsértés miatt kártérítés, azon belül elmaradt vagyoni előny megfizetésére kérte az alperesek egyetemleges kötelezését 60.000.000,- Ft és annak korábban megjelölt késedelmi kamata erejéig, míg tervezői díj jogcímén ugyanezen összeg és késedelmi kamata megfizetése iránti igényét másodlagos kereseti kérelemként továbbra is fenntartotta, előadva, hogy álláspontja szerint ezen kereseti kérelme mindaddig nem számít ítélt dolognak, míg jogerős ítélet rendelkező részében elbírálásra nem kerül, a Fővárosi Ítéltábla végzésének rendelkező része pedig ezen kereseti kérelem tekintetében nem tartalmaz rendelkezést.

Kártérítésre irányuló kereseti kérelmével kapcsolatosan előadta, hogy nem vitás számára, hogy a szennyvíztisztító telep beruházás nem az általa készített jogerős

engedélyes tervek felhasználásával készült, hanem teljesen más, az általa készített tervektől alapjaiban eltérő technológia került engedélyeztetésre és kivitelezésre, és csupán az általa a szennyvízcsatorna-hálózat vonatkozásában készített vízjogi engedélyezési tervdokumentáció és arra kiadott vízügyi hatósági engedély alperesek általi, felperesi hozzájárulás nélküli felhasználására mint jogsértő alperesi magatartásra hivatkozik.

A Fővárosi Ítéltábla végzése indokolásában írt azon megállapításra hivatkozással, miszerint a felek a szerződésben a tervezői díj kifizetését a Ptk. 228. § (1) bekezdésében meghatározott azon felfüggesztő feltételhez kötötték, hogy az alperesek elnyerik a céltámogatást, ezen feltétel pedig nem vitásan nem következett be, a felperes előadta, hogy a kereseti kérelme elbírálásánál a Ptk. 228. § (1) bekezdésének, 229. §-ának és 312. §-ának rendelkezéseit is figyelembe kell venni, és álláspontja szerint a szerződés megszűnéséhez az alperesi részről történő teljesítés alpereseknek felróható okból lehetetlenülése vezetett, felróható magatartásuk pedig abban nyilvánult meg, hogy nem értesítették a felperest arról, hogy több pályázatot nem nyújtanak be és a tervezett beruházást más módon valósítják meg.

Az alperes továbbra is a kereset elutasítását kérte. Úgy nyilatkozott, hogy a Fővárosi Ítéltábla végzésében a tervezői díj megfizetése iránti kereseti kérelem tekintetében állást foglalt, ezért az új eljárásnak csak a felperes szerzői jogi jogsértés miatt előterjesztett kártérítési igénye lehet a tárgya. E körben a kereset elutasítását kérte, állítva, hogy az alperesek nem adták ki a felperes által készített vízjogi engedélyezési terveket a kiviteli tervek készítőinek. Ennek

alátámasztásául csatolta a Kft. ügyvezető igazgatója, által a felperesi jogi képviselőnek írt, 2005. november 15-én kelt levelet, mely szerint a tervező által leszállított tervdokumentációt a Rt. nyilvánosságra nem hozta, harmadik személynek át nem adta és csak a beruházás megvalósíthatóságához igényelt pályázatok elkészítéséhez használta fel. A felperes kártérítési követeléseösszecszerűségét is vitatva előadta, hogy a Ptk. 339. §-ának rendelkezései és az ezzel kapcsolatosan kialakult bírói gyakorlat szerint a kártérítés összege nem azonos a felek szerződésében megjelölt összeggel.

A bíróság G.20..... számú végzésében tájékoztatta a felperest arról, hogy őt terheli annak bizonyítása, hogy az általa készített hatósági engedélyes tervek az ő engedélye nélkül felhasználásra kerültek a kiviteli tervek elkészítéséhez, és őt terheli felmerült kára összegének a bizonyítása is. Egyúttal felhívta a felperest bizonyítási indítványai megtételére.

A felperes kártérítési követelése jogalapjának alátámasztására a csatornahálózat kiviteli terveit készített tervezők tanúkénti meghallgatására tett bizonyítási indítványt, hivatkozott továbbá a tanúként már meghallgatott tanúvallomására, követeléseösszecszerűségének alátámasztása céljából pedig csatolta a, és községek vonatkozásában más forrásból megvalósuló csatornahálózat és szennyvíztisztító telep vonatkozásában a Közbeszerzési Értesítő-i számában közzétett iránymutató tervezési díjszámítást, mely szerint a teljes beruházási költség a Mérnöki Díjszámítás tervezési díj számítása alapján 1.970.604.000,- Ft + ÁFA, melyből a csatornahálózat beruházási költsége 1.615.090.000,- Ft, melynek 3,6 %-a

csatornahálózat (előterv + elvi engedélyes terv + engedélyes terv + megvalósítási tanulmány) tervezési díja, amelyösszecszerűen 58.143.000,- Ft a három település vonatkozásában, melyből levonva község szennyvízcsatornával érintett folyóméterre vetített arányai alapján fölfelé kerekítve 10 %-ot, 52.200.000,- Ft tervezői díj számítható, melyhez még hozzá kell adni a hatósági díj, a geodéziai felmérés és az egyeztetések költségeit, mely a csatolt Közbeszerzési Értesítő szerint további 8.000.000,- Ft-ot tesz ki.

A Ptk. 408. §-a szerint tervezési szerződés alapján a vállalkozó műszaki-gazdasági tervező munka elvégzésére, a megrendelő pedig annak átvételére és díj fizetésére köteles.

A Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40..... számú végzésének indokolásában a 2. számú tervezési szerződésmódosítás 3. pontjában foglaltak, az alperesek előadása, tanúvallomása valamint azon tény alapján, hogy a felperes jogelődje által a pályázathoz készített szerződésajánlat majd a felek által megkötött alapszerződés is határozott összegű díjat tartalmaz, míg a 2. számú szerződésmódosítás a díj kifizetésének feltételeként a céltámogatás elnyerését rögzíti, arra az álláspontra helyezkedett, hogy mivel ezen feltétel nem vitásan nem következett be, az ezen jogcím alapján előterjesztett felperesi igény megalapozatlan, ezért ezen keretek közt az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva az ítéltábla a felperes elsődleges kereseti kérelmét elutasította, erre azonban csak a másodfokú határozat indokolási részében van lehetőség.

Az alperesi állásponttal egyezően az elsőfokú bíróság megítélése szerint is a másodfokú bíróság végzésének nem csak a rendelkező része, hanem az

indokolása is köti az elsőfokú bíróságot, ezért a tervezői díj megfizetése iránti kereseti kérelem vonatkozásában érdemben a másodfokú végzés indokolási részében írtaktól nem térhet el.

Tekintettel azonban arra, hogy eljárásjogi, gyakorlatilag technikai okból a másodfokú bíróságnak a másodlagos kereseti kérelem vizsgálatának hiánya miatt az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyező végzése rendelkező részében nem volt lehetősége annak kimondására, hogy a felperes tervezői díj megfizetése iránt előterjesztett kereseti kérelme vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és ezen kereseti kérelmet elutasítja, az elsőfokú bíróság szükségét látja a jelen elsőfokú ítéletben is rögzíteni, hogy a 2. számú tervezési szerződésmódosítás 3. pontjában foglaltak, tanúvallomása, valamint azon tény alapján, hogy mind a szerződéskötési ajánlatban, mind az alapszerződésekben határozott összegű tervezői díjak kerültek kikötésre, ehhez képest a felek a 2. számú tervezői szerződésmódosítás szövegezéséből kitűnően a tervezői díj kifizetését már a céltámogatás elnyeréséhez mint felfüggesztő feltételhez kötötték, mértékét pedig az elnyert céltámogatásról megjelenő bruttó beruházási költség bruttó 4 %-ában jelölték meg, amely céltámogatást az alperesek nem nyerték el, a felperes tervezői díj követelése megalapozatlan.

A felperesi állásponttal szemben a bíróság megítélése szerint a felek nem a szerződés hatályának beálltát tették függővé bizonytalan jövőbeli eseménytől, nevezetesen a céltámogatás elnyerésétől, hanem a tervezői díj kifizetését. A szerződés teljesítése a felperes részéről megtörtént, alperesi részről lehetetlenült a teljesítés a támogatás el nem nyerése miatt. A felek között arra vonatkozó megállapodás nem volt, hogy az alperesek hányszor nyújtanak be pályázatot a

céltámogatásra, így a bíróság megítélése szerint nem tanúsítottak szerződésszegő magatartást és az adott helyzetben általában elvárható magatartási normát sem sértették azáltal, hogy négyszeri sikertelen pályázatot követően újabb pályázat benyújtása helyett más erőforrásból kezdték el a beruházás megvalósítását. Az alperesek a felperest nem értesítették ugyan arról, hogy nem pályáznak tovább, azonban a felperest konkrétan az értesítés elmaradásából kifolyólag kár nem érte. Mindezek miatt az alperesek kártérítési felelőssége a Ptk. 312. §-a alapján nem állapítható meg.

A céltámogatás egyik félnek sem felróható okból történt elmaradására figyelemmel a felperest a tervezési szerződés alapján tervezői díj akkor illetné meg, ha a felek a szerződésükben a pályázat sikertelenségének esetével is kalkuláltak volna, és erre az esetre is megállapították volna a tervezői díjat.

A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 1. § (2) bekezdésének 1.) pontja alapján szerzői jogi védelem alá tartozik a műszaki létesítmény terve. A 4. § (1) bekezdése szerint a szerzői jog azt illeti, aki a művet megalkotta (szerző).

A 16. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a szerzői jogi védelem alapján a szerzőnek kizárólagos joga van a mű egészének vagy valamely azonosítható részének anyagi formában és nem anyagi formában történő bármilyen felhasználására és minden egyes felhasználás engedélyezésére. E törvény eltérő rendelkezése hiányában a felhasználásra engedély felhasználási szerződéssel szerezhető.

A (6) bekezdés kimondja, hogy jogosulatlan a felhasználás különösen akkor, ha arra törvény vagy az arra jogosult szerződéssel engedélyt nem ad, vagy ha a felhasználó jogosultságának határait túllépve használja fel a művet.

A 94. § (1) bekezdésének e.) pontja szerint jogainak megsértése esetén a szerző a jogsértővel szemben követelheti a jogsértéssel elért gazdagodás visszatérítését.

A 94. § (2) bekezdése alapján a szerzői jog megsértése esetén a szerző a polgári jogi felelősség szabályai szerint kártérítést is követelhet.

A Ptk. fentiek értelmében alkalmazandó Ptk. 318. § (1) bekezdése értelmében a szerződésszegésért való felelősségre valamint a kártérítés mértékére a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség szabályait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a kártérítés mérséklésének – ha jogszabály kivételt nem tesz – nincs helye. A Ptk. szerződésen kívül okozott károkért való felelősségre vonatkozó 339. § (1) bekezdése kimondja, hogy aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt

megtéríteni. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A 355. § (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

A Pp. 164. § (1) bekezdése kimondja, hogy a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy

azokat a bíróság valónak fogadja el.

....., az I.r. alperes volt polgármestere tanúvallomásában azt állította, hogy a felperes jogelődje által készített tervekől sem a Kft-nek, sem senki másnak semmit nem adtak át. Nyilatkozata szerint ezen tervek az önkormányzat irattárába kerültek.

A beruházás kivitelezését végzett Kft. volt ügyvezetője, tanúvallomása szerint az engedélyes terveket az önkormányzatoktól megkapták. Az önkormányzatoknak szerződéses kötelezettsége volt, hogy a kiviteli tervek elkészítése érdekében az engedélyes terveket biztosítsák. Az általuk elnyert közbeszerzési pályázati felhívás mellékletét képezték az engedélyezési tervek, melyeket a szerződés megkötése előtt kaptak meg. Az engedélyes tervcsomagot pedig ők átadták a kiviteli terveket készítő tervezőnek.

A Kft. fővállalkozó alvállalkozójaként a község szennyvízcsatorna hálózatának kiviteli terveit készített Kft. volt ügyvezetője, valamint a Kft. alvállalkozójaként és községek szennyvízcsatorna hálózatának kiviteli terveit készített és Társai Bt. volt tervezője, tanúvallomásai szerint a felperes által készített létesítési tervek és azokra kiadott engedélyek rendelkezésükre álltak, azokat a Kft. a Kft-től, a és Társai Bt. pedig a Kft-től kapta meg. A tanú által csatolt, a Kft. és a Kft. között a kiviteli tervek elkészítése vonatkozásában 2002. január 24-én létrejött tervezési szerződésből is megállapítható, hogy a Kft. által a Kft. részére átadásra került a és szennyvízelvezetése tárgyában kiadott (a

felperes jogelődje által készített 256/97. számú tervre vonatkozó) H.32523/98. számú vízjogi létesítési engedély valamint a vízjogi engedélyezési tervek.

A Vízügyi Igazgatóság által-.....-..... települések megvalósult szennyvízcsatorna hálózata üzemeltetésére H.73453-9/2003-I. számon kiadott üzemeltetési engedélyben is szerepel a felperes jogelődje által készített 256/97. számú létesítési engedélyezési tervet jóváhagyó H.32523/98. létesítési engedélyszám.

A fentiek alapján a bíróság a felperes által hitelt érdemlően igazoltnak találta, hogy az alperesi önkormányzatok a felperes által készített létesítési engedélyezési terveket és azokra kiadott jogerős hatósági engedélyeket kiszolgáltatták a kiviteli tervek készítését és a kivitelezést fővállalkozóként végzett Kft-nek.

....., és tanúvallomása valamint azon tény alapján, hogy a felperes jogelődje által készített terv engedélyszámát az üzemeltetési engedély is feltünteti, a bíróság hitelt érdemlően bizonyítottanak találta azt is, hogy a felperes jogelődje által és községek csatornahálózata vonatkozásában készített vízjogi létesítési engedélyezéshez szükséges tervek valamint a vonatkozásukban a vízügyi hatóság által kiadott létesítési engedélyek a kiviteli tervek készítéséhez változatlan formában felhasználásra kerültek.

A kiviteli tervek készítésének idején még hatályban volt 51/2000. (VIII.09.) FV-GM-KöViM együttes rendelet 3. § (2) bekezdése szerint a kiviteli terv tartalma nem térhetett el a jogerős és végrehajtható építési (létesítési) engedélyben és a

hozzá tartozó, jóváhagyott és engedélyezési záradékkal ellátott tervben foglaltaktól. Ezen jogszabályi rendelkezés, valamint a kiviteli terveket készített és tanúvallomása alapján a bíróság megállapította, hogy a kiviteli tervek elkészítésének előfeltétele volt a vízjogi létesítési engedély megléte, annak pedig a létesítési engedélyezési tervek elkészítése. Amennyiben ezen felperes által készített tervek és azokra kiadott hatósági engedélyek nem álltak volna rendelkezésre, a kiviteli tervek készítése előtt a létesítési engedélyezési terveket el kellett volna készíteni és az azokra vonatkozó hatósági engedélyeket be kellett volna szerezni.

Ezért a bíróság megállapította a felperes által készített, jogerős hatósági engedéllyel rendelkező tervek felhasználásának megtörténtét attól függetlenül, hogy azokat tanúvallomása szerint a kiviteli tervek elkészítése előtt ellenőrizték és azokkal kapcsolatosan bizonyos felméréseket ismét elvégeztek.

A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 1. § (2) bekezdés 1.) pontjának fentebb idézett rendelkezései alapján a felperes által készített tervek mint műszaki létesítmény tervek szerzői jogvédelem alá tartoznak.

Ennek megfelelően a felek szerződésében is rögzítésre került, hogy a létesítési engedéllyel rendelkező dokumentációkat csak a beruházás megvalósításához szükséges pályázati anyagok elkészítésére, valamint a kivitelező közbeszerzési eljárás keretében történő kiválasztására használhatja fel a megrendelő, ezen túlmenően, harmadik fél számára nem adhatja át.

A szerződés szerint a Rt. mint megrendelő az I.r. alperesi önkormányzat megbízása alapján járt el a felperesi jogelőddel kötött tervezési

szerződés megkötésénél, az I.r. alperesi önkormányzat pedig saját nevében valamint a II.r. alperes képviselőjében eljárva bízta meg az Rt-t.

A bíróság megítélése szerint ebből az következik, hogy a szerzői jogi jogsértést az I. és II.r. alperesek is megvalósítják azáltal, ha a megbízásukból kötött szerződés alapján készült tervdokumentációt a szerződésben foglaltakon túl, felperesi engedély nélkül felhasználják.

A felperes jogelődje által a Rt. részére adott, 1998. szeptember 28-án kelt tervezői hozzájárulás a terveknek az 1999. évi céltámogatás igénybejelentéséhez szükséges megvalósíthatósági dokumentáció elkészítésére egyszeri alkalommal, harmadik fél számára engedélyezte a tervek felhasználását.

Az alperesek ezen túlmenően felperesi engedélyre nem is hivatkoztak, vitatva a felhasználás megtörténtét, ami azonban a fentebb írtak alapján megtörtént.

A fentiek alapján a bíróság megállapította, hogy az alperesek részéről azáltal, hogy a felperes engedélyének beszerzése nélkül a felperesi jogelőd által készített 256/97. számú, jogerős hatósági engedélyes létesítési terveket a más forrásból megvalósuló beruházás kiviteli terveit készítő és kivitelezését végző Kft. mint fővállalkozó rendelkezésére bocsátották, aki, illetőleg alvállalkozói ezen jogerős hatósági engedélyes létesítési tervekre alapozva készítették el a kiviteli terveket, melyek elkészítésének előfeltétele a létesítési engedélyek, azoknak pedig a létesítési tervek megléte, megvalósult a jogosulatlan felhasználás, mellyel a felperes sérelmére szerzői jogi jogsértést követtek el.

A felperes kereseti követelése az általa készített tervek engedélye nélküli alperesi felhasználásával megvalósuló szerzői jogi jogsértés miatt kártérítésre irányult, melyet a felperes elmaradt vagyoni előnyként a módosított tervezési szerződésben foglaltak alapján az általa 1.500.000.000,- Ft-ban megjelölt bruttó beruházási költség bruttó

4%-ában, azaz 60.000.000,- Ft-ban jelölt meg, amit az alperes vitatott, előadva, hogy a Ptk. 339. §-a és az annak alapján kialakult ítélkezési gyakorlat szerint a kártérítés összege nem azonos a felek szerződésében a szolgáltatás ellenértékeként megállapított összeggel.

A felperes e vonatkozásban úgy nyilatkozott, hogy követelése összepszerűségét alátámasztja azon tény is, hogy az engedélyes terveket a pályázatokhoz az önkormányzatok felhasználták és minden alkalommal a pályázathoz a felperes által követelt összegnél magasabb összeget állítottak be tervezői díjként, amit az általa készített, az iratokhoz G.20..... számon csatolt beadványa 5. mellékletét képező táblázatban összegzett, és azokból valamint az alperesek által 4 éven keresztül benyújtott céltámogatási adatlapokon feltüntetett beruházási költségek felek tervezési szerződésében írt 4 %-ai mint tervezői díjak összegéből átlagot vonva 59.777.000,- Ft-os átlagértéket állapított meg.

A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 94. § (2) bekezdésének fent írt rendelkezéseihez fűzött miniszteri indokolás szerint a kár áll egyrészt az elmaradt haszonból, ami mellett ott áll az Szjt. 94. § (1) bekezdésének e.) pontjában foglalt gazdagodás visszatérítése mint egyértelműen speciális szerzői jogi többletkövetkezmény.

A bíróság a felperes elmaradt haszon mint kártérítési követelés iránti igényével kapcsolatosan elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a felperest önmagában azáltal,

hogy az általa a felek szerződése alapján készített, jogerős hatósági engedéllyel rendelkező terveket az alperesek a felperes engedélye nélkül hasznosították, továbbadták a más forrásból megvalósuló beruházás kiviteli tervei készítőinek, akik azokat a kiviteli tervek készítéséhez felhasználták, érte-e vagyoni kár, nevezetesen jelentkezett-e a felperesnél az általa hivatkozott elmaradt haszon.

E körben megállapítható, hogy a felperes a szerződésben vállaltak szerint a terveket elkészítette, azonban azokért részére tervezői díj jogcímén ellenszolgáltatás a már kifizetett 1.299.750,- Ft-on túl nem jár, mert a tervezői díj megállapításának és kifizetésének a módosított tervezési szerződésben rögzített feltétele, a céltámogatás elnyerése nem következett be. A felperes tehát tervezői díjat az esetben sem követelhetett volna az alperesektől, ha az alperesek részéről a felperesi tervek engedély nélküli felhasználása nem történik meg. Ezért pusztán a felperes engedélye nélküli felhasználás ténye nem teszi lehetővé a tervezői díj igénylését, azaz az engedély nélküli felhasználással a tervezői díj elmaradt haszonként nem jelentkezett a felperesnél. A tervek alperesek általa felhasználásából kifolyólag a felperesnél egyéb elmaradt haszon sem állapítható meg, ilyenre a felperes sem hivatkozott.

Mindezekre valamint arra is figyelemmel, hogy a felperes az általa teljesített szolgáltatásért a szerződés szerinti ellenszolgáltatást a szerződésben rögzített felfüggesztő feltétel be nem következte miatt nem kapta meg, és kártérítésként megjelölt követelése tekintetében ezen ellenszolgáltatásra mint elmaradt vagyoni előnyre hivatkozott, nem vagyoni kártérítési igénye pedig nem volt, a bíróság úgy ítélte meg, hogy a felperes követelése tartalmát tekintve valójában a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 94. § (1) bekezdésének e.) pontjában írt, a jogsértéssel elért gazdagodás visszatérítésére irányul, ezért azt a

Pp. 3. § (2) bekezdésében írtakra figyelemmel ekként bírálta el.

A felperesi létesítési engedélyes terveknek a más forrásból megvalósuló beruházás kiviteli tervei elkészítéséhez történt, a felperes engedélye nélküli felhasználásával az alpereseknél a bíróság megítélése szerint olyan mértékű vagyoni előny, gazdagodás következett be, amilyen összeget megtakarítottak azáltal, hogy a és községek csatornahálózatának a kiviteli tervek elkészítéséhez nélkülözhetetlen létesítési engedélyezési terveit már nem kellett elkészíttetniük és engedélyeztetniük.

Az összecszerűség tekintetében a bíróság megítélése szerint a fentebb részletezett felperesi átlagérték számítás nem helyes, ugyanis az általa átlagolt, a céltámogatási adatlapok szerinti tervezési díjak egyrészt 1998-ban és 1999-ben csak két település, és vonatkozásában, míg 2000-ben és 2001-ben már három település,, és vonatkozásában kerültek megállapításra, míg a perbeli tervezési szerződés csak két település, és terveit érintette, másrészt a felperes az általa átlagolt összegek közül a céltámogatási adatlapokon feltüntetett tervezési díjknál a tisztítótelep tervezési díjait is figyelembe vette, a szerződés szerinti 4 %-os tervezési díjak meghatározásánál pedig a tisztítótelep beruházási költségét is figyelembe vette, annak ellenére, hogy a jelen perben csak a szennyvízcsatorna-hálózat vonatkozásában és két település tekintetében elkészített tervei engedélye nélküli felhasználása miatt terjesztette elő követelését az alperesekkel szemben.

A-i Közbeszerzési Értesítőben megjelent beruházási költségek

adatai alapján a teljes létesítési engedélyezési tervezési és kiviteli tervezési valamint próbaüzem költsége mindösszesen 105.736.000,- Ft, mely a teljes beruházási költség 5,36 %-a.

A felperes által csatolt G.20.016/2010/5. beadvány 5. mellékletében írtak valamint tanúvallomása alapján a bíróság megállapította, hogy a teljes tervezési munkán belül az engedélyezéshez és a pályázathoz kötődő tervezési munkák valamint a kivitelezéshez és a próbaüzemhez kötődő tervezési munkák aránya 60-40 %. Mindezek alapján a bíróság megítélése szerint a létesítési engedélyezési tervezés költségének a teljes beruházási költség 4 %-ában történő meghatározása egyrészt irreálisan magas, másrészt az alpereseknél bekövetkezett vagyoni előny számításánál azért sem vehető figyelembe, mert a beruházás nem a felek szerződése szerint, nem céltámogatásból valósult meg.

A Kft. a csatornahálózat kiviteli terveit három település vonatkozásában készítette bruttó 24.375.000,- Ft-ért. Az iratok közt rendelkezésre álló vízjogi létesítési engedélyekben a három település tekintetében megjelölt szennyvízcsatorna-hálózat össz-hosszúság alapján megállapítható, hogy a községben megvalósításra kerülő csatornahálózat a három községben készülő teljes csatornahálózatnak kerekítve a 10 %-a a felperes számításával és előadásával egyezően.

Erre figyelemmel a három település vonatkozásában a bruttó 24.375.000,- Ft-os szennyvízcsatorna-hálózat kiviteli tervezési díjat a teljes tervezési díj 40 %-ában figyelembe véve a három település vonatkozásában a létesítési engedélyezési tervek és azokkal kapcsolatos előmunkálatok reális díja a teljes tervezési díj

60 %-a, azaz 36.562.500,- Ft, melyet a Berkenye községet érintő 10 %-kal csökkentve és szennyvízcsatorna-hálózat létesítési engedélyezési tervei és azokkal kapcsolatos előmunkálatok reális díja 32.906.250,- Ft.

A bíróság megítélése szerint ezen összeg és a teljességbe ment, az 1. sz. szerződésmódosítással módosított Sze. 2561/97. számú szerződéssel kapcsolatosan az alperesek által a felperes jogelődjének már megfizetett 1.299.750,- Ft különbözetében állapítható meg az alpereseknél a felperesi engedélyes tervek jogellenes felhasználása folytán keletkezett vagyoni előny.

Ezért a bíróság az alpereseket a felperes részére 31.606.500,- Ft gazdagodás megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan a szerzői jogi jogsértéssel kapcsolatos felperesi követelés tekintetében, valamint a fentebb írt indokok alapján a tervezői díj követelés tekintetében a keresetet elutasította.

A Kft. a három település vonatkozásában a kiviteli terveket – melyek elkészítésének határideje a szerződés szerint 2002. április 30. napja volt - tanúvallomása szerint 2002. májusában szállította le az alperesekkel a kivitelezésre

szerződött Kft. fővállalkozónak, és a Kft. részére a tervezői díj – melynek fizetési határideje a szerződés szerint a számla beérkezésétől számított 10 naptári nap volt – rendben megfizetésre került.

A bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alpereseknél – akik a felperes jogelődje által készített csatornahálózat létesítési engedélyezési terveket és azokra adott hatósági engedélyt hasznosították a kiviteli tervek elkészítéséhez

- a gazdagodás ekkor következett be azáltal, hogy csupán a kiviteli tervek elkészítésének az ellenértékét kellett megfizetniük, a csatornahálózat létesítési engedélyezési tervek és hatósági engedély vonatkozásában kiadásuk nem keletkezett.

Ezért a bíróság a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját 2002. június 1. napjában, annak mértékét pedig Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján a felek közt 2000. szeptember 1. előtt létrejött jogviszonyra figyelemmel határozta meg, míg az ezt meghaladó késedelmi kamatkövetelés tekintetében a keresetet elutasította.

A kereseti tőkekövetelés és az ítélet szerint fizetendő tőke összegének arányára tekintettel a pernyertesség-pervesztesség aránya 53-47 % a felperes javára. Erre figyelemmel a bíróság a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján az alpereseket a felperes által előlegezett 900.000,- Ft elsőfokú eljárási illeték és 62.000,- Ft tanú útiköltség 53 %-a megfizetésére kötelezte a felperes részére, míg ügyvédi munkadíjukat mint egyéb költségüket a felek a pernyertesség-pervesztesség aránya közötti nem számottevő eltérésre figyelemmel maguk kötelesek viselni.

Az alperesek egyetemleges kötelezése a Ptk. 334. § (2) bekezdésén alapul, tekintettel arra, hogy a bíróság megítélése szerint a felperes részére fizetendő összeg viselésének alperesek közti aránya a kötelezés jogcíménél fogva nem határozható meg automatikusan a teljes beruházási költség két alperes közötti megoszlásának %-ában.

A bíróság 47 %-os pervesztessége arányában kötelezte a felperest a részére a fellebbezési eljárástól kezdődően engedélyezett illetékfeljegyzési jogosultság

folytán az állam által előlegezett 900.000,- Ft fellebbezési illeték 47 %-ának az állam részére történő megfizetésére, míg a feljegyzett fellebbezési illeték 53 %-át az alperesek személyes illetékmentessége folytán az állam viseli.

Az ítélet elleni fellebbezés lehetősége a Pp. 233. § (1) bekezdésén, 234. § (1) és (2) bekezdésén és 256/A-C. §-ain alapul.

Balassagyarmat, 2011. év március hó 10. napján

Dr. Nádai Mónika
bíró